

KÜLTÜR TURLARI

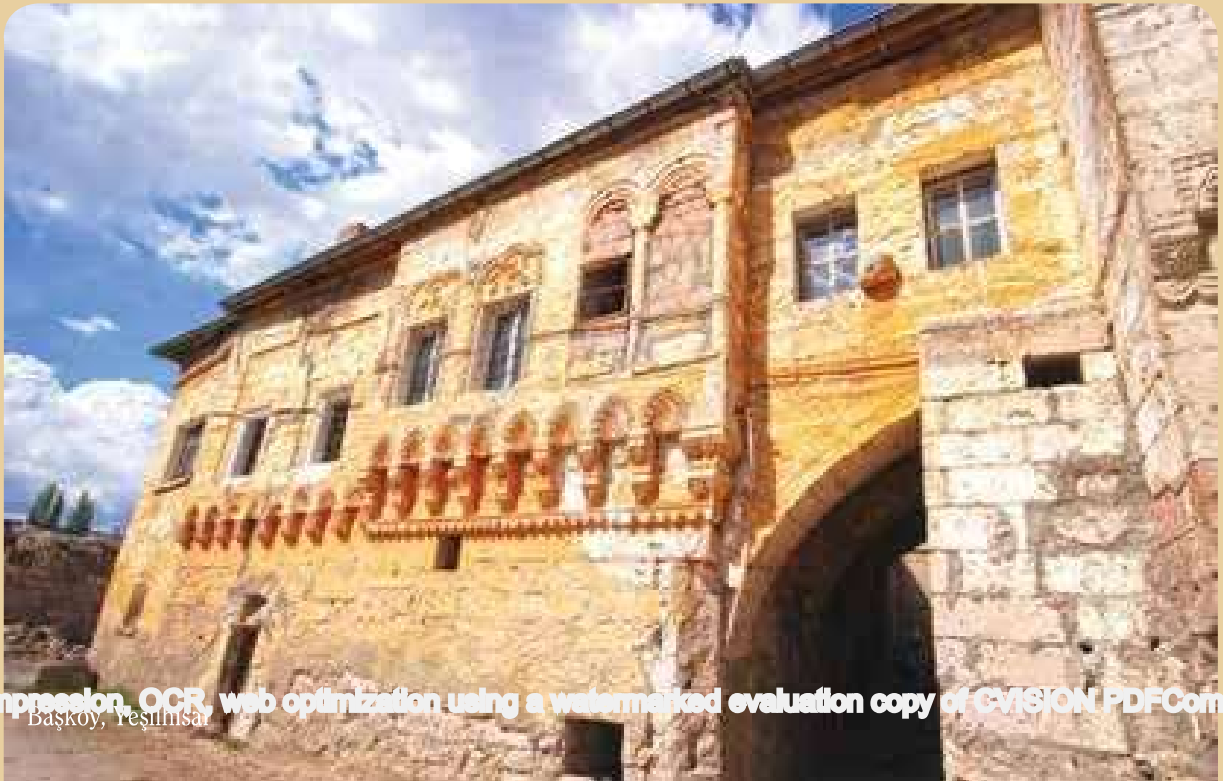
Kayseri Evleri

Ahşap ve taşın bir arada kullanıldığı Kayseri evleri, genellikle bir veya iki (nadiren üç) katlı olarak inşa edilmişlerdir. Mekanlarda kemerli ve tonozlu bir yapı hakimdir. Gerek avlu gerekse kapı malzemesi ahşaptır. Kemer şeklinde dizayn edilen kapıların üst kısmı sarmaşık veya rozet motifleriyle süslenmiştir. Evlerin kat aralarında bulunan konsolların araları genelde tek, bazense iki veya üç sıra şeklinde rozet, yıldız, yelpaze, fırıldak ve bitki motifleriyle bezenmiştir. Pencereler ikişer veya üçerli olup üzerleri daha çok stilize bitki motifleriyle süslenmiştir. Giyotin veya kanatlı olarak iki tip pencere görülür. Pencereler kimi zaman dışa doğru çıkan demir parmaklıklarla korunur.

Ana pencerelerle çatı arasında havalandırma ve tavana ışık süzme görevi üstlenen küçük pencere (tepe penceresi) yer alır.

Evlerde çok sayıda odanın yanı sıra, mutfak, depo, tandır, kiler ve şaraphane gibi bölümler bulunmaktadır. Misafirhanelerdeki nişlerde sıva üzerine boyalı bezemeler yer alır. Taş şömine, merdiven, dekoratif nişler, sedirler, yöresel halılar ve toprak kaplar

dekorasyonlardaki vazgeçilmez unsurlar arasındadır.

Gerek Kapadokya'nın gerekse Kayseri bölgesinin geleneksel evleri, dış cepheleri kaplayan taş malzemenin zarifliğiyle etkileyici bir görüntü sergilerler. Bölgenin volkanik yapısının özelliği olan kolay işlenebilen taş, ocaklardan çıkarıldıktan sonra havayla temas edip sertleşerek çok dayanıklı bir yapı malzemesine dönüşür. Özellikle cephelerde kullanılan taş malzeme, derz izleri neredeyse görülmeyecek kadar düz, temiz ve simetrik olarak yerleştirilir. İkinci katlarda dışarı taşan çıkmalarla yapıya estetik bir görünüm kazandırılır. Taş konsol veya ahşap kiriş üzerine oturtulan çıkmalar, kare ve küp planlı Kayseri evlerine görsellik katar. Sütun ve kemerlerle süslenen giriş kapıları oldukça gösterişlidir. 19. yüzyıl evlerinin kapı tokmakları aslan, heykel başlı kartal, parmağında yüzük bulunan kadın eli ve insan başı gibi formlarda tasarlanmıştır. Evlerin en önemli bölümü olan sofa, tüm odalara açılan kapılarıyla mekânın merkezini oluşturur. Haremlik, selamlık ve tokana adı verilen mutfak bölümüne geçişi sağlayan sofanın altında yiyecek saklanan depo, evin diğer bölümleridir. Kış aylarında sofanın ortasına yerleştirilen tandırlar evin ısınması sağlar. Bazı evlerde ise puhayri denilen ocaklarla ısınma sağlanır. Odaların öne çıkan ayrıntıları arasında tavanlara ayrı bir yer ayırmak gerekir. Ev sahibinin ekonomik durumunu yansıtan tavanlar, tahta işlemeli, göbekli veya çıtakar tekniğine uygun olarak süslemeli ve renklidir. Niş, raf ve gömme dolaplar, odaların vazgeçilmez aksesuarları arasındadır.

Tavukçu Mahallesi, Melikgazi

Himmetdede, Kocasinan

Bayramhacı, Kocasinan

Başköy, Yeşilhisar

Germir, Melikgazi

Ağırnas, Melikgazi

Binalar genellikle toprak damlıdır. En üst tabakaya da toprağın kuruyup çatlamasını önlemek amacıyla, çamur siva içerisine tuz katılmıştır. Böylece nemin aşağıya sızması önlenmiştir. Geçmişte yağmur suyunun çatıdan tahliyesi için çörten adı verilen ve üzerinde bezemelerin yer aldığı taş oluklar kullanılmaktaydı. Özellikle Hıristiyan evlerinde hayvan başı figürlerinin öne çıktığı çörtenler görülebilir. Taş oluklardan sarkan zincirlere bağlanan kovalar yağmur sularını biriktirmekte kullanılırdı.

Kayseri evlerinin zengin mimari örneklerini; şehir merkezinde Setönü ve Tavukçu; Kocasinan ilçesinde Bayramhacı, Erkilet, Akın ve Kızık; Melikgazi ilçesinde Gesi, Kayabağ, Bahçeli, Güzelköy, Bağpınar, Özlüce, Ağırnas, Gürpınar, Büyükbürüngüz, Tavlusun, Germir; Yeşilhisar ilçesinde Güzelöz, Kavak ve Başköy ile Talas ve İncesu yerleşimlerinde görebilirsiniz.

Başköy, Yeşilhisar

Başköy, Yeşilhisar

Kayseri Evi, Melikgazi

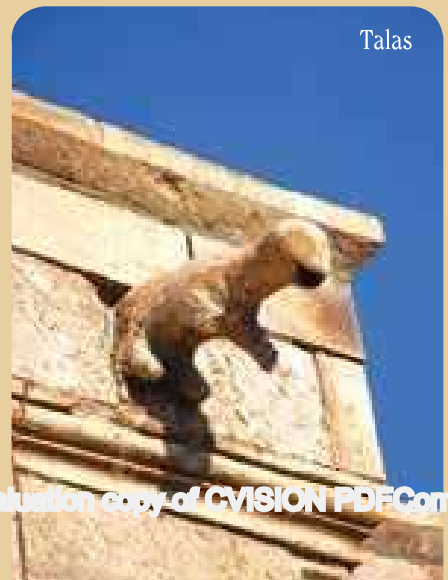
Güzelköy, Gesi/Melikgazi

Güzelöz, Yeşilhisar

Başköy, Yeşilhisar

Talas